

Brev om en livslögn

BÖCKER

Gwen Marttinen, *Tills döden skiljer oss åt*. Litorale. 2002.

Gwen Marttinen, känd som outtröttlig eutanasi-förespråkare, har skrivit en liten bok i prosadikt, adressaten är hennes avlidna man. Boken är hennes sorgearbete i dubbel bemärkelse: saknaden blandas med sorg över mannens trolöshet, ett livslångt svek, som känns oändligt bittert att tänka på. Under mannens livstid blev så mycket osagt: nu talar hustrun fastän det är för sent för samtal.

I botten finns Marttinens obotliga sjukdom som plågat henne sedan unga år. Då sjukdomen uppdagades valde den blivande livskamraten att stå kvar vid hennes sida hur det än gick med hustruns hälsa. Sjukhusvistelserna avlöste varandra och allt tycks ha snurrat

kring detta: hur hon mådde. Mannen, visade det sig slutligen, tog "ledigt" nu och då från sjukdoms- och dödsproblematiken genom väl dolda sidohopp. Han blev också aggressiv och stundvis våldsam.

Boken andas sorg och besvikelse. Den är väldigt jagcentrerad, men handlar ju om den överlevandes (lite ironiskt att den ständigt dödssjuka till slut visar sig vara den mera seglivade av de två) behov att till sist säga ifrån och hur det känns:

Jag grät mina bittra tårar nu. / Över lyckan som för oss tog slut. / Utan att ana, / att vi kanske aldrig någonsin ens ägde den.

Något av generande tithålsperspektiv vilar det kanske över de bittra sidorna. Det var säkert viktigt för Marttinen att skriva det långa brevet till maken, men var det nödvändigt att publicera det, undrar man kanske som läsare.